

Dokument oprettet: 7. februar 2008
Denne version: 13. februar 2008
Sag 08/185 – Dok. 1961/08 /KP

Notat om regelforenkling

Her er en række forslag fra DH på regelforenkling:

Reglerne om støtte til køb af bil:

Reglerne om støtte til køb af bil indeholder et betydeligt forenklingspotentiale, udtrykt ved at det har været nødvendigt at bruge 52 sider på at beskrive dem i Velfærdsministeriets Vejledning. Ikke desto mindre har Ankestyrelsen alligevel truffet mange afgørelser vedrørende reglerne om støtte til køb af bil.

Efter disse regler forvaltes støtte til ca. 20.000 handicapbiler, hvoraf ca. 16.000 er almindelige biler, mens ca. 4.000 er ”store biler”. En bil udskiftes ca. hvert sjette år, så der er ca. 3.500 konkrete sager pr. år. Hertil kommer et antal sager, der er lang tid undervejs i sagsbehandlingen, men som ender med afslag.

Det typiske offentlige tilskud til køb af en almindelig handicapbil er ca. 75.000 kr. hvert sjette år, dog ofte mindre fordi egenbetalingen i en del tilfælde er højere (og tilskuddet dermed mindre), og fordi bilen først udskiftes efter syv eller otte år. (på grund af meget lang sagsbehandlingstid).

Groft sagt handler bilreglerne om at administrere et tilskud, svarende til ca. 1.000 kr. om måneden, og tilskuddet til bil er derfor en af de mindste ”varige” ydelser til personer med en funktionsnedsættelse. Men det er samtidig i særklasse den ydelse, der medfører mest administration for kommunen og mest besvær for borgeren.

Sagsbehandlingstiden er minimum 6-12 måneder, med en tendens til stigning, og flere og flere kommuner er så pressede af den administrative byrde, at der kan gå op til 12 måneder fra ansøgningen modtages, til sagsbehandlingen overhovedet starter. En ydelse på op til 1.000 kr. om måneden kan altså nemt forudsætte en sagsbehandlingstid på op til 24 måneder. I forlængelse af denne sagsbehandlingstid skal tillægges den tid, det tager før bilen bliver importeret og eventuelt indrettet i forhold til ansøgerens behov. Tiden fra ansøgning til første køretur er uendelig.

Som led i sagsbehandlingen udvælger kommunen f.eks. også, hvilken bil der er den ”billigst egnede” for hver enkelt borger, hvilket både betyder stort tidsforbrug og formynderi.

Det vil være nærliggende at overveje, om ikke denne overdrevne administration af relativt små beløb kan forenkles ganske betragteligt, f.eks. ved at bevillingsbetingelserne forenkles og større valgfrihed til den enkelte borger, så kommunen ikke behøver at tage stilling på borgerens vegne. Det er f.eks. vanskeligt at finde argumenter for, at kommunen skulle have bedre forudsætninger for at udvælge en bestemt type helt almindelig bil, end borgeren selv

har. Desuden er den almindelige socialpolitiske tendens, at der gives borgeren større valgfrihed.

Tilbage står så de ca. 20 % af alle bevillinger - ca. 4.000 handicapbiler – der er større end almindelige biler, og hvor der som regel også skal bevilges særlige indretninger, f.eks. lift, fastspænding af kørestol, fastspænding af hjælpemidler eller klimaanlæg. I disse situationer vil ansøgeren som regel have brug for rådgivning fra kommunen, bilforhandleren eller firmaet som skal foretage den særlige indretning af bilen, om valg af bil og særlige indretninger, og der er derfor brug for en vis sagsbehandling vedrørende disse to elementer i sagen. Men generelt er det muligt og særdeles ønskeligt at forenkle hele regelsættet, og der kan også ske forenklinger, selv om sagen drejer sig om store biler med særlige indretninger.

Merudgifter efter servicelovens § 100

I praksis administreres reglerne oftest meget mere bureaukratisk, end tanken var. Der bruges uanede ressourcer på at lave detaljerede og omfattende merudgiftsberegninger og lægge selv små tal sammen. Hvis antagelsen er, at en sagsbehandler i gennemsnit bruger 4 timer årligt på udregning af merudgifter og antallet af modtagere af merudgifter stiger til 40.000, vil der alene i forhold hertil skulle anvendes 160.000 arbejdstimer på denne opgave.

Nogle kommuner mener fortsat, at merudgifterne skal dokumenteres, selvom det af regelsættet alene fremgår, at merudgifterne skal sandsynliggøres.

Samtidig er der mange kommuner, som opfatter deres pligt til opfølgning på en sådan måde, at det skal sammenlignes med en årlig ny ansøgning om støtte til kompensation for nødvendige handicapbetingede merudgifter. Det medfører megen usikkerhed hos borgerne og meget bureaukrati mellem borger og kommune.

Et af argumenterne for at udløse en basisydelse på 1.500 kr. ved sandsynliggjorte merudgifter over 500 kr. var at begrænse administrationen og sikre et startydelsesniveau, svarende til invaliditetsydelse. Det med begrænset administration mener DSI ikke er lykkedes. Både borger og sagsbehandler bruger uanede mængder af tid på dokumentation og disse regnestykker.

DH mener, der skal ske flere forenklinger. For det første kan man vælge at lade en række små udgifter af usikker størrelse konverteres til et højere trin på skalaen, så merudgiftsydelsen kan forhøjes med 500 kr. pr. måned uden yderligere beregning. Det vil betyde, at sagsbehandlingen vil kunne koncentreres mest omkring de største nødvendige handicapbetingede merudgifter. Der vil altid være en række mindre, men nødvendige handicapbetingede merudgifter.

Derudover skal det være muligt med ansøgers accept, uden detaljerede regnestykker, at bevilge den månedlige basisydelse, hvis et hurtigt blik på de sandsynliggjorte merudgifter viser, at basisydelsen alligevel vil blive resultatet. For eksempel ved relativt små merudgifter.

Såfremt der ikke er sket så væsentlige ændringer i forhold til de sandsynliggjorte merudgifter, at ydelsen skal reduceres/forhøjes, kan genvurderingen og de mange regnestykker udelades. I forvejen er borgeren forpligtet til at give kommunen besked, hvis der er sket ændringer. Alternativt kan genvurderingen erstattes af en underskrevet tro og love erklæring. Tankegangen er, at funktionsnedsættelsen næppe forsvinder, at der stadig vil være merudgifter forbundet med den daglige livsførelse, og at merudgifterne oftest vil være på et uændret niveau fra år til år. Der er i princippet ikke behov for sagsbehandling, hvis forventningen er, at man stadig vil ligge inden for samme interval.

Endelig kunne man forestille sig at arbejde med standardbeløb ved beregning af merudgifter til fx befordring, som er et af de udgiftsområder, hvor langt de fleste udviklede, teoretiske og omfattende beregninger forekommer.

Udlandsbekendtgørelsen

Efter servicelovens § 2, stk. 1 har velfærdsministeren fastsat regler om, hvilke ydelser der efter denne lov kan medtages under midlertidige ophold i udlandet:

§ 2. Enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter denne lov.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter regler om, hvilke ydelser efter denne lov der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, og om betingelserne herfor.

Stk. 3. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives kommunalbestyrelsen mulighed for at yde hjælp til behandling eller pleje m.v. af længere varighed her i landet til personer, som har særlig tilknytning til landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke har ophold her i landet. Det samme gælder til herboende persons behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.

Dette er sket i Bekendtgørelse Nr. 1128 af 13. november 2006.

Det er vanskeligt overhovedet at forstå Bekendtgørelsens indhold, og det forekommer ganske overflødigt, at der overhovedet findes nogen anden regel, end at hjælp altid må medtages til udlandet, så længe det ikke medfører ekstra offentlige udgifter og ikke modvirker hjælpens formål.

Det forekommer endvidere at være i strid med det enkelte menneskes frie bevægelighed, at man principielt skal ansøge kommunen om ret til at forlade Danmark, blot fordi man har brug for hjælp, hjælpemidler, handicapbil eller lignende.

Hjælpeordninger

Tilsvarende som i forhold til merudgifter kan man forestille sig, at opfølgning af hjælpeordningen kan foretages individuelt og med forskellige tidsintervaller. De behøver nødvendigvis ikke slavisk at gennemføres én gang årligt. Det kan således synes meningsløst og krævende for både borger og kommune at skulle bruge så mange ressourcer på at gennemgå borgerens funktions- og aktivitetsniveau, hvis der alligevel ikke er sket ændringer. Flere

har haft hjælpeordningen i mange år uden der er sket ændringer i hverken funktionsnedsættelse eller behov.

En model kan være, at borger og kommune indbyrdes aftaler det næste opfølgingsinterval, som fx kan være på 3 år. Borgeren er under alle omstændigheder forpligtet til at oplyse om eventuelle ændringer i sin situation og kan til enhver tid rette henvendelse, hvis behovet for hjælp ændrer sig. I forbindelse med den årlige opfølgning indgår som regel oven i købet en undersøgelse af, om borgerens uheldelige sygdom skulle være blevet helbredt inden for det seneste år. Der er grund til at reducere tidsforbruget på automatisk opfølgning af noget, der stort set er uændret fra år til år.

Genbrug af borgerens oplysninger

Generelt opleves det meget generende for borgeren, at man skal afgive de samme oplysninger flere gange til den samme kommune, blot fordi en ansøgning behandles i en anden afdeling. Her vil genbrug af borgerens informationer være til tidsbesparende. For eksempel er det lovpligtigt for myndighederne at anvende funktionsevne-metoden i forbindelse med ansøgninger om merudgifter efter servicelovens § 100. Her får myndighederne et helhedsbillede af borgerens funktionsniveau og situation. Disse oplysninger ville naturligt kunne indgå i andre ansøgninger om for eksempel hjælpemidler og støtte til køb af bil. Men det sker ikke. Kun meget få kommuner anvender informationerne indkommet via funktionsevne-metoden til øvrige sagsområder.